

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het VLAREBO-besluit van 14 december 2007, wat betreft bodemsaneringsorganisaties

1. SITUERING

De bodemwetgeving voorziet in een regeling voor de oprichting en de erkenning van bodemsaneringsorganisaties (de artikelen 95 tot 100 Bodemdecreet en de artikelen 126 tot 140 VLAREBO). De erkende bodemsaneringsorganisaties hebben een aantal verplichte taken inzake preventie, beheersing en aanpak van bodemverontreiniging veroorzaakt door de activiteiten van de sector waarvoor de organisatie is opgericht (adviesverlening, stimuleren saneringsconcepten, opmaak plannen). Verder kunnen de erkende bodemsaneringsorganisaties bij overeenkomst de sanering van sectorgebonden verontreiniging overnemen van probleembezitters tegen betaling van een bijdrage. Daarbij kunnen de erkende bodemsaneringsorganisaties genieten van een financiële tussenkomst van de overheid.

Sectorale bodemsaneringsorganisaties bieden heel wat voordelen, zo leert de ervaring met de huidige sectorfondsen (vzw BOFAS en vzw VLABOTEX). Als gespecialiseerde instanties nemen ze de last van bodemonderzoek en -sanering uit handen van de individuele bedrijven uit de betreffende sectoren. Door de grootschalige en gecoördineerde aanpak verlagen de kosten van bodemonderzoek en -sanering, die bovendien ingevolge solidarisering worden gespreid. Voor de overheid zijn bodemsaneringsorganisaties een efficiënt beleidsinstrument om binnen de belangrijke doelgroep van (kleine) KMO's geclusterd grote aantallen bodemdossiers te activeren.

In de beleidsnota Omgeving 2014-2019 wordt de meerwaarde van de erkende bodemsaneringsorganisaties als actor in de uitvoering van het bodembeleid benadrukt en wordt ook aangegeven dat het voor nog andere KMO-sectoren (zoals glastuinbouw, garagehouders en carrosserie-bedrijven, goederen- en personenvervoer en oppervlaktebehandeling van metalen) interessant kan zijn om een bodemsaneringsorganisatie op te richten. Met het oog hierop moet de regeling rond bodemsaneringsorganisaties in de bodemwetgeving verder geoptimaliseerd worden. Hieraan werd al gedeeltelijk uitvoering gegeven met het decreet van 8 december 2017 tot wijziging van diverse bepalingen van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006 en artikel 38 van het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, en tot opheffing van diverse bepalingen van het VLAREBO-besluit van 14 december 2007. Het als bijlage 1 toegevoegd voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het VLAREBO-besluit van 14 december 2007, wat betreft bodemsaneringsorganisaties, strekt er toe om verder uitvoering te geven aan het gewijzigde decreet en een aantal juridisch-technische aanpassingen door te voeren.

2. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Overeenkomstig het gewijzigde artikel 95, §1, van het Bodemdecreet duidt de Vlaamse Regering de activiteiten aan waarvoor een bodemsaneringsorganisatie kan worden opgericht en dus in aanmerking kan komen voor erkenning. Dit gebeurt met artikel 1 van het voorontwerp van besluit. Een nieuwe onderafdeling en een nieuw artikel (artikel 125/1) worden ingevoegd in de regeling rond bodemsaneringsorganisaties in het VLAREBO. In de nieuwe bepaling worden de twee volgende activiteiten aangeduid:

1° 'de droogkuisactiviteit' waarvoor reeds een bodemsaneringsorganisatie erkend en operationeel is, de vzw VLABOTEX. Het feit dat deze activiteit opnieuw wordt aangeduid heeft geen invloed op de bestaande erkenning van VLABOTEX vzw als erkende bodemsaneringsorganisatie. De erkenning blijft behouden;

2° 'garage- en koetswerkbedrijven en aanverwante bedrijven die constructie-, herstel- en onderhoudswerkzaamheden aan motorvoertuigen in de ruimste zin uitoefenen op auto's, moto's, vracht-wagens, bestelwagens, landbouwmachines, bussen en respectievelijke aanhangwagens' (garage-sector). Met deze sector zijn de besprekingen zodanig ver gevorderd dat de oprichting en de erkenning als bodemsaneringsorganisatie op relatief korte termijn kan gebeuren.

Artikel 2. De verplichting van de erkende bodemsaneringsorganisaties tot opmaak van een algemeen preventieplan (artikel 96, 1°, van het Bodemdecreet) is in de plaats gekomen van de individuele bodempreventie en –beheer (BPBB)-planplicht van de exploitanten (opgeheven artikel 91 van het Bodemdecreet). Met deze uniforme en planmatige aanpak op initiatief van de erkende bodemsaneringsorganisatie beoogt de overheid een minstens evenwaardige aandacht en bewustwording bij de exploitanten voor de preventie van bodemverontreiniging in de betrokken sectoren te realiseren, waarbij tegelijk de administratieve lasten voor de exploitanten en de beheerskosten voor de overheid verminderen. Met voorliggende bepaling wordt voorzien dat de bodemsaneringsorganisatie in de erkenningsaanvraag op heldere wijze moet aangeven hoe invulling zal worden gegeven aan het algemeen bodempreventieplan voor de sector of de activiteit en wordt een aantal formaliteiten in de aanvraagprocedure geschrapt.

Artikel 3 is een louter juridisch-technische aanpassing die volgt uit de wijziging van artikel 97, §1, van het Bodemdecreet. In die decretale bepaling is voorzien dat de Vlaamse Regering een termijn kan bepalen waarbinnen de probleembezitters met een erkende bodemsaneringsorganisatie een overeenkomst kunnen sluiten voor de overname van de sanering. Artikel 128, vijfde lid, van het VLAREBO heeft dezelfde inhoud en gelet op de ingevoerde regeling op decretaal niveau moet voormelde bepaling dan ook worden opgeheven.

Artikel 4. Een erkende bodemsaneringsorganisatie heeft als decretaal verplichte taak om een algemeen bodempreventieplan op te maken (artikel 96, 1° Bodemdecreet). Artikel 129 van het VLAREBO bepaalt welke verplichtingen de bodemsaneringsorganisatie moet naleven om gebruik te kunnen maken van haar erkenning. Met voorliggende wijzigingsbepaling wordt als gebruiksvoorwaarde voor de erkenning opgenomen dat de erkende bodemsaneringsorganisatie moet beschikken over een algemeen bodempreventieplan en jaarlijks moet rapporteren over de voortgang van de uitrol van dit algemeen bodempreventieplan in de betrokken sector. Het verslag bevat onder meer een evaluatie van de maatregelen en de acties rond preventie die het afgelopen jaar genomen werden en geeft een overzicht van en een toelichting bij de maatregelen en de acties die het volgend jaar gepland zijn.

Artikel 5. De opheffing van de verplichting tot opmaak van een individueel of sectoraal BPBB-plan (artikel 91 Bodemdecreet en de artikelen 121 tot 125 VLAREBO) impliceert dat in het VLAREBO de bepalingen die verwijzen naar de betreffende plannen, moeten worden aangepast of opgeheven.

Zo ook artikel 132, §1, van het VLAREBO dat betrekking heeft op de overeenkomst tot overdracht van de verplichting tot opmaak van een individueel BPBB-plan aan een erkende bodemsaneringsorganisatie. Met voorliggende bepaling wordt artikel 132, §1, van het VLAREBO opgeheven.

Artikel 132, §2, geeft een overzicht van de gegevens die minstens in de modelovereenkomsten moeten worden geregeld voor de overname van de saneringsplicht of het saneringsengagement door de erkende bodemsaneringsorganisatie van een probleembezitter. Zo onder meer ook de betalings- en terugbetalingsvoorwaarden tussen de partijen in geval van tekort of overschot bij beëindiging van de erkenningsperiode van de bodemsaneringsorganisatie (punt 5°) en de regeling bij overdracht door de probleembezitter van zijn activiteit waarvoor de bodemsaneringsorganisatie werd opgericht (punt 8°). De ervaring van de voorbije tien jaar met de bodemsaneringsorganisatie voor de droogkuissector (VLABOTEX vzw) heeft geleerd dat de regeling van die aspecten in de modelovereenkomst geen praktisch nut heeft. Vandaar dat met voorliggende bepaling beide elementen uit de modelovereenkomst worden geschrapt.

Ten slotte wordt in artikel 132, §3, van het VLAREBO de procedure voor de aanpassing van de modelovereenkomst met de bodemsaneringsorganisatie vereenvoudigd. De beslissing over de vraag tot aanpassing van de modelovereenkomst wordt gedelegeerd naar de minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid.

Met artikel 6 wordt in artikel 133, §2, 1°, van het VLAREBO de zinsnede “in het bijzonder haar bodemsaneringsverplichting” geschrapt. De betreffende zinsnede brengt immers niets bij aan de bepaling en is bijgevolg overbodig.

Met artikel 7 wordt artikel 134, tweede en derde lid, van het VLAREBO afgestemd op de recent gewijzigde formulering van artikel 98 van het Bodemdecreet over de subsidies voor de erkende bodemsaneringsorganisaties met betrekking tot gemengde bodemverontreiniging. Het gaat om een juridisch-technische aanpassing.

Artikel 8. In artikel 135 van het VLAREBO is voorzien dat een erkende bodemsaneringsorganisatie in het jaar dat het haar erkenning aanvraagt, een aanvraag tot startsubsiëring van haar werking in dat jaar kan indienen. Het verschil tussen die subsidie en de bijdragen ontvangen in dat jaar, wordt in mindering gebracht van de subsidie in het daaropvolgende jaar. Financieel is startkapitaal één van de cruciale punten voor een bodemsaneringsorganisatie. Enerzijds wordt een start van een organisatie in deze fase gekenmerkt door allerlei investeringen, zoals IT, communicatie, personeel enzovoort. Anderzijds is het aantal reeds afgesloten contracten met overname van de saneringsplicht in de startperiode eerder beperkt. Om de werking van de bodemsaneringsorganisaties te verbeteren, is het aangewezen om het verschil tussen de startsubsidie en de bijdragen ontvangen in dat jaar niet in mindering te brengen van de subsidie in het daaropvolgend jaar, maar te voorzien in een spreiding van de afbouw van de startsubsidie in de drie daaropvolgende jaren dat ze werd verkregen.

Artikel 9 heeft betrekking op de uitvoering van het wijzigingsbesluit.

3. BUDGETTAIRE WEERSLAG

Het advies van de Inspectie van Financiën van 20 december 2017 gaat als bijlage 2.

Het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting van 6 februari 2018 gaat als bijlage 3.

4. WEERSLAG OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorontwerp van besluit heeft geen weerslag op de lokale besturen.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het voorstel van beslissing betreft een voorontwerp van besluit zonder belangrijke inhoudelijke impact en vereist dan ook geen reguleringssimpactanalyse.

Het voorontwerp van besluit is aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2017/413 van 28 november 2017.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- haar principiële goedkeuring te hechten aan bovengenoemd voorontwerp van besluit tot wijziging van het VLAREBO-besluit van 14 december 2007, wat betreft bodemsaneringsorganisaties;
- de Vlaamse minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid, te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wet op de Raad van State.

Joke Schauvliege
Vlaams minister van Omgeving,
Natuur en landbouw